МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

НАСКРІЗНА ПРОГРАМА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ

освітнього ступеня молодший бакалавр; бакалавр

галузі знань 01 Освіта /Педагогіка
(шифр та найменування)

спеціальність/напрям підготовки 016 Спеціальна освіта (логопедія)
(код та найменування)

Ізмаїл – 2021 р.

РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою педагогічного факультету
Протокол № 1 від 16.09.21р
Декан педагогічного факультету
проф. Кічук Н. В.

РЕКОМЕНДОВАНО:

кафедрою загальної педагогіки та спеціальної освіти
Протокол № 2 від 09.09.2021 р.

Завідувач кафедри _____ доц. Звєкова В.К.
(підпис, ініціали, прізвище)

ПОГОДЖЕНО:

Голова ради з якості вищої освіти факультету
_____ к. п. н. Сич Ю. І.
(підпис, ініціали, прізвище)

Розробники програми: Звєкова В. К., кандидат педагогічних наук, доцент, завідувач кафедри загальної педагогіки та спеціальної освіти

Рецензенти програми: Свєтік М. І., директор КЗ (комунальний заклад) Утконосівська спеціальна школа Одеської обласної ради

Бакіркіна О.Р., директор приватного закладу дошкільної освіти «Соняшник»

Головльов Ю. О., директор комунального неприбуткового закладу освіти Ізмаїльської міської ради Ізмаїльського району Одеської області «Український ліцей з поглибленим вивченням іноземних мов імені Т. Г. Шевченка».

© Звєкова В. К.,
© ІДГУ, 2021р.

Вступ

Наскрізна програма практики студентів зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (логопедія) є навчально-методичним документом, який визначає основні положення та забезпечує єдиний комплексний підхід до організації всіх видів навчальної та виробничої практики, їх системність, безперервність і послідовність.
Наскрізна програма практичної підготовки складена на основі освітньо-професійної програми (від 09.09.2021р., протокол №2) та відповідає стандартам вищої освіти спеціальності 016 Спеціальна освіта (логопедія).
Комплекс навчальних і виробничих практик спрямований на формування умінь, навичок, компетентностей, що відповідають кваліфікації, яку отримує здобувач вищої освіти та дає можливість займати відповідні посади.

Види та терміни проходження практик

Молодший бакалавр
Бакалавр

№ з/п	Вид практики	Курс	Семестр	Обсяг кредитів	Кількість тижнів	Вміння (компетентності, якими повинен оволодіти студент)
1	Навчальна практика	I	2	3 крд/ 90 год	2 тижні 04.04 – 17.04	ЗК 8. Здатність базувати професійну діяльність на положеннях нормативно-правових документів та стандартах якості. ЗК 11. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практики. ЗК 12. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей. СК 4. Здатність добирати технології, методи та форми спеціальної педагогіки з урахуванням специфіки цільових груп та конкретного випадку. СК 8. Здатність враховувати та попереджувати ризики у професійній діяльності. СК 9. Здатність використовувати доцільнітехнології у професійній діяльності.

2	Виробнича практика	II	4	6 крд/ 180 годин		ЗК 1. Здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями і методами професійної діяльності на основі самоосвіти та використання сучасних інформаційних технологій; здатність до ефективної самоорганізації власної професійної діяльності. ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення в різних сферах комунікацій. ЗК 9. Здатність до пошуку та використання інновацій у професійній діяльності. ЗК 10. Здатність до прийняття рішень у непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів тапрогнозування. ЗК 11. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практики. ЗК 12. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей. СК 3. Здатність до виконання різних функцій педагогічної діяльності (комунікативна,організаційна, прогностична,профілактична, охоронно- захисна, реабілітаційна, корекційна тощо). СК 4. Здатність добирати технології, методи та форми спеціальної педагогіки з урахуванням

						специфіки цільових груп та конкретного випадку. СК 5. Здатність прогнозувати розвиток педагогічних явищ, передбачати результати педагогічного впливу. СК 6. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси у наданні соціальної, корекційної та педагогічної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді з ООП. СК 9. Здатність використовувати доцільні технології у професійній діяльності.

БАКАЛАВР

1.	Навчальна практика (ознайомча, професійно-орієнтована)	I	2	3 крд/ 90 год	2 тижні	ЗК 8. Здатність базувати професійну діяльність на положеннях нормативно-правових документів та стандартах якості. ЗК 11. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практики. ЗК 12. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей. СК 4. Здатність добирати технології, методи та форми спеціальної педагогіки з урахуванням специфіки цільових груп та конкретного випадку. СК 8. Здатність враховувати та попереджувати ризики у професійній діяльності. СК 9. Здатність використовувати доцільнітехнології у професійній діяльності.

2.	Навчальна практика (діагностична)	II	4	6 крд/ 180 годин	4 тижні	ІК. Здатність розв’язувати типові та складні завдання й практичні проблеми у сфері спеціальної (корекційної) педагогіки, що передбачають застосування основних педагогічних теорій та спеціальних методик з урахуванням різних, у тому числі, невизначених, соціальних умов і вимог. ЗК 1. Здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями і методами професійної діяльності на основі самоосвіти та використання сучасних інформаційних технологій; здатність до ефективної самоорганізації власної професійної діяльності. ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення в різних сферах комунікацій. ЗК 8. Здатність базувати професійну діяльність на положеннях нормативно-правових документів та стандартах якості. ЗК 11. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практики. СК 3. Здатність до виконання різних функцій педагогічної діяльності (комунікативна, організаційна, прогностична, профілактична, охоронно-захисна, реабілітаційнаСК 5. Здатність прогнозувати розвиток

						педагогічних явищ, передбачати результати педагогічного впливу. СК 6. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси у наданні соціальної, корекційної та педагогічної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді з ООП. СК 9. Здатність використовувати доцільні технології у професійній діяльності.
3	Виробнича (діагностично-корекційна)	III	6	6 крд/ 180 годин	4 тижні	ЗК 1. Здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями і методами професійної діяльності на основі самоосвіти та використання сучасних інформаційних технологій; здатність до ефективної самоорганізації власної професійної діяльності. ЗК 4. Здатність до використання сучасних інформаційних технологій та програмних засобів при роботі в комп'ютерних мережах та використання Інтернет-ресурсів. ЗК 8. Здатність базувати професійну діяльність на положеннях нормативно-правових документів та стандартах якості. ЗК 9. Здатність до пошуку та використання інновацій у професійній діяльності. СК 1. Здатність комплексно використовувати знання в галузі теорії і практики спеціальної освітита логопедії. СК4.Здатність добиратитехнології, методи та форми спеціальної

						педагогіки з урахуванням специфіки цільових груп та конкретного випадку. СК 5. Здатність прогнозувати розвиток педагогічних явищ, передбачати результати педагогічного впливу. СК 6. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси у наданні соціальної, корекційної та педагогічної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді СК. 8. Здатність враховувати та попереджувати ризики у професійній діяльності. СК 9. Здатність використовувати доцільні технології у професійній діяльності.
4	Виробнича (логопедично-корекційна)	IV	7	9 крд/ 270 годин	6 тижнів	ЗК 1. Здатність до професійного самовдосконалення, оволодіння новими знаннями і методами професійної діяльності на основі самоосвіти та використання сучасних інформаційних технологій; здатність до ефективної самоорганізації власної професійної діяльності. ЗК 2. Здатність спілкуватися державною мовою на офіційно-діловому рівні; володіти навичками нормативного літературного мовлення в різних сферах комунікацій. ЗК 9. Здатність до пошуку та використання інновацій у професійній діяльності. ЗК 10. Здатність до прийняття рішень у непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів тапрогнозування.

						ЗК 11. Здатність до відповідальності за розвиток професійного знання і практики. ЗК 12. Здатність до критичного осмислення проблем у навчанні та/або професійній діяльності та на межі предметних галузей. СК 3. Здатність до виконання різних функцій педагогічної діяльності (комунікативна,організаційна, прогностична,профілактична, охоронно- захисна, реабілітаційна, корекційна тощо). СК 4. Здатність добирати технології, методи та форми спеціальної педагогіки з урахуванням специфіки цільових груп та конкретного випадку. СК 5. Здатність прогнозувати розвиток педагогічних явищ, передбачати результати педагогічного впливу. СК 6. Здатність залучати та доцільно використовувати ресурси у наданні соціальної, корекційної та педагогічної допомоги, підтримки сім'ям, дітям, молоді з ООП. СК 9. Здатність використовувати доцільні технології у професійній діяльності.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ
Молодший бакалавр (І курс)

1. **Навчальна практика (2 тижні, 2 семестр, 3 крд/ 90 годин)**

Метою навчальної практики є ознайомлення студентів з категорією дітей з особливими освітніми потребами, оволодіння сучасними методами та формами організації освітнього процесу в групах, формування професійних умінь, потрібних для корекції, розвитку, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами, виховання відповідального ставлення до професійної діяльності, потреби постійно поповнювати власні знання та творчо застосовувати їх на практиці.

Завдання практики:

- формування цілісного уявлення про спеціальну педагогіку;
- надання уявлення про дітей з особливими освітніми потребами, особливості їх розвитку;

- ознайомлення студентів з методами, формами, засобами здійснення корекційно - розвивальної роботи та методиками діагностики;
- виховання у студентів любові до педагогічної професії, стимулювання до поглиблення педагогічних знань та удосконалення педагогічних здібностей.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Ознайомлення зі специфікою освітнього процесу в різних структурах спеціальної освіти.
2. Ознайомлення з особливостями розподілу обов'язків та особливостями професійного співробітництва різних фахівців (вихователя-методиста, вихователя, логопеда, корекційного педагога тощо) у процесі забезпечення ефективної навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дитиною з особливими освітніми потребами.
3. Аналіз змісту і структури розвивального середовища спеціальної групи:обладнання, добір дидактичного матеріалу (демонстраційного та роздаткового), його відповідність педагогічним, психічним і гігієнічним вимогам.
4. Аналіз змісту і структури корекційної роботи закладів спеціальної освіти: ресурси, наявність спеціалістів, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами, матеріально-технічне забезпечення, обладнання, його відповідність потребам дітей.
5. Ознайомлення з планами навчально-виховної роботи вихователя, корекційного педагога.
6. Вивчення інформаційних матеріалів групи і закладу для батьків дітей з особливими освітніми потребами.
7. Участь у громадському житті закладу спеціальної освіти.

<u>Молодший бакалавр (II курс)</u>
Виробнича практика
(4 семестр, 6 тижнів, 6 крд/180 год.)

Метою виробничої практики є формування та розвиток у студентів професійних умінь і навичок проведення логопедичної роботи в освітніх закладах, інклюзивно - ресурсних центрах на посадах асистентів логопедів.

Завдання практики:
- ознайомлення студентів-практикантів із специфікою діяльності асистента логопеда, логопеда в освітніх закладах, інклюзивно-ресурсних центрах, умовами і способами організації освітнього та корекційного процесу, контингентом, комплектуванням;
- ознайомлення з функціональними обов'язками асистента логопеда освітнього закладу та логопеда інклюзивно-ресурсного центру;
- формування практичних навичок та уміння психолого-педагогічного і логопедичного обстеження осіб з порушеннями мовлення;
- формування навички здійснення методично - правильного вибору словесного матеріалу, наочних, технічних засобів навчання осіб з порушеннями мовлення; а також демонстраційного та роздаткового дидактичного матеріалу;
- набуття навички реалізовувати спільну роботу з членами мультидисциплінарної команди, а також батьками дітей;
- сприяння набуттю навички проведення корекційно-розвивальної роботи з особами з порушеннями мовлення різного ґенезу;
- заохочувати творчо застосовувати знання, отримані при вивченні психолого-педагогічних та корекційних дисциплін, фахових методик; інноваційні методи і прийоми роботи у відповідності з віковими, індивідуальними особливостями осіб з порушеннями мовлення різного ґенезу.

Зміст практики:

1. Ознайомлення з роботою логопедів (режим дня, розклад занять, умови комплектації, матеріальне забезпечення освітнього процесу).
2. Знайомство із системою планування корекційної роботи логопедів (програми, плани, навчально-методичні посібники, дидактичний матеріал), засобами які використовують логопеди, вчителі-логопеди).
3. Ознайомлення здобувачів освіти з особливостями створення корекційно-розвивального середовища для осіб з порушенням мовленнєвого розвитку.
4. Вивчення особливостей роботи логопедів, вчителів-логопедів та родинами вихованців, членами мультидисциплінарної команди (форми роботи, методи, наочність, стиль педагогічної взаємодії).
5. Проведення студентами – практикантами занять щодо корекції мовленнєвого розвитку у співпраці зокрема залікових занять) з логопедами, вчителями-логопедами, їх аналіз та самоаналіз.
6. Самостійне проведення студентами – практикантами діагностики осіб з порушеннями мовлення, їх аналіз та самоаналіз.
7. Участь у громадському житті колективу бази практики.
8. Виконання заходів з охорони здоров'я та фізичного розвитку дітей. Поповнення і систематизація особистого досвіду.
9. Підготовка звітної документації**.**
10. Захист практики на підсумковій конференції.

<u>Бакалавр (І курс)</u>
Навчальна (ознайомча, професійно-орієнтована) практика
(2 тижні, 2 семестр, 3 крд/ 90 годин)

Метою навчальної **(ознайомчої, професійно - орієнтованої) практики** є ознайомлення студентів з категорією дітей з особливими освітніми потребами, оволодіння сучасними методами та формами організації освітнього процесу в групах, формування професійних умінь, потрібних для корекції, розвитку, навчання та виховання дітей з особливими освітніми потребами, виховання відповідального ставлення до професійної діяльності, потреби постійно поповнювати власні знання та творчо застосовувати їх на практиці.

Завдання практики:

- формування цілісного уявлення про спеціальну педагогіку;
- надання уявлення про дітей з особливими освітніми потребами, особливості їх розвитку;
- ознайомлення студентів з методами, формами, засобами здійснення корекційно-розвивальної роботи та методиками діагностики;
- виховання у студентів любові до педагогічної професії, стимулювання до поглиблення педагогічних знань та удосконалення педагогічних здібностей.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Ознайомлення зі специфікою освітнього процесу в різних структурах спеціальної освіти.
2. Ознайомлення з особливостями розподілу обов’язків та особливостями професійного співробітництва різних фахівців (вихователя-методиста, вихователя, логопеда, корекційного педагога, музичного керівника тощо) у процесі забезпечення ефективної навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дитиною з особливими освітніми потребами.

3. Аналіз змісту і структури розвивального середовища спеціальної групи:обладнання, добір дидактичного матеріалу (демонстраційного та роздаткового), його відповідність педагогічним, психічним і гігієнічним вимогам.
4. Аналіз змісту і структури корекційної роботи закладів спеціальної освіти: ресурси, наявність спеціалістів, які працюють з дітьми з особливими освітніми потребами, матеріально-технічне забезпечення, обладнання, його відповідність потребам дітей.
5. Ознайомлення з планами навчально-виховної роботи вихователя, корекційного педагога.
6. Вивчення інформаційних матеріалів групи і закладу для батьків дітей з особливими освітніми потребами.
7. Участь у громадському житті закладу спеціальної освіти.

Бакалавр (II курс)
Навчальна практика (діагностична)
(4 семестр, 4 тижні, 6 крд/180 год.)

Метою **навчальної (діагностичної) практики** є формування у студентів професійних умінь і навичок планування та організації цілісного освітнього процесу в спеціальних та інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти, інклюзивно – ресурсних центрах.

Завдання практики:

- ознайомлення студентів-практикантів із специфікою діяльності, умовами і способами організації освітнього процесу в дошкільних центрах, спеціальних та інклюзивних класах закладів загальної середньої освіти, навчально-реабілітаційних центрах;
- ознайомлення з функціональними обов'язками асистента вчителя-дефектолога, асистента вчителя з корекційної освіти, асистента вихователя по роботі з дітьми з особливими освітніми потребами;
- формування навичок діагностичного обстеження пізнавальної та емоційно-вольової сфер дітей з особливими освітніми потребами;
- ознайомлення з документацією, особливостями її ведення, посадовими обов'язками асистента вчителя-дефектолога в умовах інклюзивної освіти, нормативно-правовою базою інклюзивної освіти в Україні;
- ознайомлення з метою, засобами та принципами організації спільної роботи з вчителями, психологами, вихователями, музичним керівником і іншими співробітниками НВК, а також батьками дітей;
- формування комунікативних навичок в роботі з дітьми з особливими освітніми потребами, добір методично відповідного мовного матеріалу, наочних і технічних засобів навчання учнів з особливими освітніми потребами.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Здійснення соціально-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами (разом із вчителем класу).
2. Проведення навчальних, виховних, соціально-адаптаційних заходів, використовуючи різноманітні форми роботи та запроваджуючи ефективні форми їх проведення.
3. Допомога дітям з особливими освітніми потребами виконувати навчальні завдання; залучення дітей з особливими освітніми потребами до різних видів навчальної діяльності на уроці. Ознайомлення з індивідуальною програмою розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
4. Адаптація навчальних матеріалів з урахуванням індивідуальних особливостей навчально-пізнавальної діяльності дітей з особливими освітніми потребами.
6. Спостереження за дитиною з особливими освітніми потребами з метою вивчення її індивідуальних особливостей, схильностей, інтересів та потреб.

5. Формування у дітей з особливими освітніми потребами навичок саморегуляції та самоконтролю.
6. Співпраця з фахівцями, які безпосередньо працюють з дитиною з особливими освітніми потребами та беруть участь у розробленні індивідуальної програми розвитку дитини з особливими освітніми потребами.
7. Сприяння розвитку дітей з особливими освітніми потребами, поліпшенню їх психоемоційного стану.
8. Стимуляція розвитку соціальної активності дітей з особливими освітніми потребами, що сприяє виявленню та розкриттю їх здібностей, талантів, шляхом залучення цих дітей до участі у науковій, технічній діяльності, художній творчості.
9. Спілкування з батьками дітей з особливими освітніми потребами, надання їм необхідної консультативної допомоги. Інформування вчителя класу та батьків про досягнення дітей з особливими освітніми потребами.

Метою навчальної (діагностичної) практики в закладах дошкільної освіти є формування та розвиток у студентів професійних умінь і навичок планування та організації цілісного освітнього процесу в логопедичних групах закладів дошкільної освіти.

Завдання практики:

- ознайомлення студентів-практикантів із специфікою діяльності логопедичних груп закладів дошкільної освіти, умовами і способами організації освітнього процесу в логопедичних групах;
- ознайомлення з функціональними обов'язками вихователя та логопеда логопедичної групи;
- формування практичних навичок та уміння психологічного і логопедичного обстеження дітей з порушеннями мовлення;
- здійснення методично правильного вибору словесного матеріалу, наочних і технічних засобів навчання дошкільників з порушеннями мовлення; виготовлення демонстраційного і роздаткового дидактичного матеріалу;
- організація спільної роботи з психологами, вихователями, музичним керівником і іншими співробітниками закладу, а також батьками дітей;
- здійснення перспективного і поточного планування змісту всіх видів логопедичної роботи (перспективний план логопедичної роботи з групою, плани окремих фронтальних й індивідуальних занять) в логопедичних групах різного типу (для дітей із ЗНМ, із ФФНМ, заїкання);
- проведення навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботи з дітьми дошкільного віку з порушеннями мовлення різного ґенезу.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Підбір та застосовування методів, форми і прийомів діагностики та подолання порушень мовленнєвої діяльності дітей у взаємозв'язку з іншими сторонами їх психічного розвитку.
2. Здійснення методично правильного підбору словесного матеріалу, наочних і технічних засобів навчання дошкільників з порушеннями мовлення; підбір демонстраційних і роздаткових дидактичних матеріалів.
3. Оволодіння прийомами організації спільної роботи з психологами, вихователями, музичним керівником і іншими співробітниками НВК, а також батьками дітей.
4. Навчання батьків дітей з мовленнєвими порушеннями окремим корекційним прийомам.
5. Проведення пропаганди логопедичних знань серед вихователів і батьків, сприяти підвищенню їх педагогічної компетенції.
6. Аналіз ходу і результатів логопедичних занять.
7. Оцінка ефективності взаємодії в роботі логопеда і психолога, логопеда і вихователя, логопеда і батьків.

8. Визначення логічно обґрунтованої структури різних видів логопедичних занять.

<u>Бакалавр (III курс)</u>
Виробнича практика (корекційно - діагностична)
(6 семестр, 4 тижні, 6 крд/180 год.)

Метою виробничої (корекційно-діагностичної) практики є закріплення та удосконалення у студентів професійних умінь і навичок планування та організації цілісного освітнього, корекційно - розвивального процесу закладах спеціальної та інклюзивної освіти на посаді логопеда, асистента вчителя-логопеда.

Завдання практики:

- поглиблення теоретичних та практичних фахових (логопедичних та психологічних, педагогічних) знань й умінь з вивчених дисциплін;
- закріплення практичних умінь та навичок в професійній діяльності педагога;
- ознайомлення з системою навчально-виховної та корекційно-розвивальної роботами в закладах спеціальної та інклюзивної освіти;
- ознайомлення з видами та способами діяльності логопеда в закладах спеціальної та інклюзивної освіти;
- удосконалення вміння використовувати комунікативні методи і прийоми в навчально-виховній та корекційно-розвивальній роботі зі школярами з тяжкими порушеннями мовлення;
- розвиток практичних умінь та навичок проведення логопедичного та психолого-педагогічного обстеження школярів з тяжкими порушеннями мовлення;
- поглиблення практичних умінь та навичок з обстеження стану мовлення дітей молодшого шкільного віку із тяжкими порушеннями мовлення;
- формування професійної мотивації майбутнього логопеда, стимулювання бажання працювати з дітьми, які мають тяжкі порушення мовлення.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Застосування діагностичних методик перевірки мовленнєвого (усного, писемного), пізнавального розвитку, емоційно-вольової сфери.
2. Проведення корекційних підгрупових, індивідуальних логопедичних занять з молодшими школярами.
3. Підпорядкування у корекційно-розвивальній діяльності посадовим інструкціям, планам роботи логопеда.
4. Консультування вчителів щодо використання індивідуальних прийомів навчання дітей з порушеннями мовлення.
5. Проведення пропедевтичної діяльність з метою попередження вторинних порушень письма та читання молодших школярів.
6. Розширення та закріплення уявлень про документацію вчителя-логопеда.
7. Ознайомлення з особливостями організації робочого простору логопедичного кабінету (паспорт кабінету).
8. Співпраця з батьками задля здійснення комплексної підтримки дитини, консультування, надання необхідної методичної інформації, матеріалів.
9. Створення уявлень про професійний саморозвиток вчителя-логопеда (відвідання методичних об’єднань, спілок, курси підвищення кваліфікації).

<u>Бакалавр (IV курс)</u>
Виробнича практика (логопедично - корекційна)
(8 семестр, 4 тижні, 9 крд/270 год.)

Метою виробничої (логопедично-корекційної) практики є формування та розвиток у студентів професійних умінь і навичок проведення логопедичної роботи в освітніх закладах, інклюзивно - ресурсних центра на посадах асистентів логопедів, логопедів.

Завдання практики:

- ознайомлення студентів-практикантів із специфікою діяльності асистента логопеда, логопеда в освітніх закладах, інклюзивно-ресурсних центрах, умовами і способами організації освітнього та корекційного процесу, контингентом, комплектуванням;
- ознайомлення з функціональними обов'язками асистента логопеда освітнього закладу та логопеда інклюзивно-ресурсного центру;
- формування практичних навичок та уміння психолого-педагогічного і логопедичного обстеження осіб з порушеннями мовлення;
- формування навички здійснення методично - правильного вибору словесного матеріалу, наочних, технічних засобів навчання осіб з порушеннями мовлення; а також демонстраційного та роздаткового дидактичного матеріалу;
- набуття навички реалізовувати спільну роботу з членами мультидисциплінарної команди, а також батьками дітей;
- сприяння набуттю навички проведення корекційно-розвивальної роботи з особами з порушеннями мовлення різного ґенезу;
- заохочувати творчо застосовувати знання, отримані при вивченні психолого-педагогічних та корекційних дисциплін, фахових методик; інноваційні методи і прийоми роботи у відповідності з віковими, індивідуальними особливостями осіб з порушеннями мовлення різного ґенезу.

Зміст практики:

11. Ознайомлення з роботою логопедів (режим дня, розклад занять, умови комплектації, матеріальне забезпечення освітнього процесу).
12. Знайомство із системою планування корекційної роботи логопедів (програми, плани, навчально-методичні посібники, дидактичний матеріал), засобами які використовують логопеди, вчителі-логопеди).
13. Ознайомлення здобувачів освіти з особливостями створення корекційно-розвивального середовища для осіб з порушенням мовленнєвого розвитку.
14. Вивчення особливостей роботи логопедів, вчителів-логопедів та родинами вихованців, членами мультидисциплінарної команди (форми роботи, методи, наочність, стиль педагогічної взаємодії).
15. Проведення студентами – практикантами занять щодо корекції мовленнєвого розвитку у співпраці зокрема залікових занять) з логопедами, вчителями-логопедами, їх аналіз та самоаналіз.
16. Самостійне проведення студентами – практикантами діагностики осіб з порушеннями мовлення, їх аналіз та самоаналіз.
17. Участь у громадському житті колективу бази практики.
18. Виконання заходів з охорони здоров'я та фізичного розвитку дітей. Поповнення і систематизація особистого досвіду.
19. Підготовка звітної документації.
20. Захист практики на підсумковій конференції.

КОНТРОЛЬ ЗА ПРОХОДЖЕННЯМ ПРАКТИКИ

Контроль за роботою студентів під час практики здійснюють:

від університету: методисти від кафедр, керівники практики, які відповідають за організацію практики, завідувачі кафедр, які забезпечують проведення практики, заступник декана факультету, декан факультету;
від бази практики: керівник практики від бази практики.
Види та форми поточного та підсумкового контролю визначаються робочими програмами практик.

ВИМОГИ ДО ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

Основними видами звітної документації є звіт студента про проходження практики та щоденник практики. Інші види звітної документації визначаються робочими програмами практик, за пропозиціями випускових кафедр та затверджуються радами факультетів.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Критерії оцінювання роботи студентів під час проходження практик визначаються робочими програмами практик. Підсумки практик підводяться керівником практики від кафедри на підставі оцінювання роботи студентів на базах практик, оформлення звітної документації та захисту звітів. Оголошення оцінок за проходження практик відбувається на підсумкових конференціях. Результати практик обговорюються на засіданні кафедри, вченої ради факультету.

Обов’язки здобувачів вищої освіти

- бере участь у настановній конференції;
- вивчає й суворо дотримується правил внутрішнього трудового розпорядку на базі практики, проходить інструктаж з охорони здоров'я й життя, з охорони праці й техніки безпеки;
- несе персональну відповідальність за проходження медичного огляду, надає санітарну книжку медичній сестрі закладу, в якому проходить практику;
- знайомиться з вимогами до організації практики, з планом і загальними завданнями практики;
- оформлює відповідну документацію;
- проводить самоаналіз власної роботи;
- вивчає відповідну літературу, складає конспект залікового заняття з корекції мовлення у логопеда, вчителя-логопеда;
- проводить діагностику особи з порушенням мовлення та складає психолого-педагогічну характеристику та мовленнєву картку;
- готує необхідні наочні матеріали для організації та проведення корекційних занять;
- не відмовляється від додаткової допомоги логопеду, вчителю-логопеду;
- у повному обсязі виконує всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- несе власну відповідальність за відвідування виробничої практики, відпрацьовує пропущені години за додатковим графіком;
- бере участь у заключній конференції за результатами практики.

Обов’язки керівника практики

- проводить настановчу та заключну конференції з виробничої практики;
- спільно з адміністрацією баз практики здійснює розподіл студентів - практикантів по базах практики;
- вибірково відвідує, аналізує і спільно з логопедом, вчителем-логопеда оцінює роботу студентів-практикантів;
- вибірково контролює своєчасне і якісне проведення роботи на базі та ведення студентами документації з виробничої практики;
- керівник практики від закладу вищої освіти оцінює виробничу практику студентів на основі проведеної роботи та відповідної до вимог звітної документації.

Вчитель-логопед / логопед:

- сприяє ознайомленню практиканта з особливостями організації та реалізації логопедичної корекційно-розвивальної роботи;
- надає інформацію та приклади практичних дій для корекції та розвитку мовлення;
- аналізує проведення студентом логопедичних занять, оцінює їх у індивідуальному плані студента;
- затверджує план-конспект залікового заняття з корекції мовлення;
- складає відгук на студента-практиканта.

Обов'язки керівника бази практики:

– створює необхідні умови для виконання студентами програми практики, не допускає використання їх на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності;

– погоджує індивідуальний план і графік проходження практики з урахуванням пропозицій студента-практиканта на основі програми практики, умов і особливостей бази практики;

– надає необхідну методичну допомогу, дає вказівки та завдання студенту-практиканту відповідно до його плану та графіку, перевіряє їх виконання, контролює зроблені студентом-практикантом записи у щоденнику практики;

– допомагає студенту при складанні планів-конспектів залікових уроків і виховних заходів, контролює та оцінює їх проведення в умовах певного класу;

– після закінчення практики дає письмову характеристику на студента-практиканта, у якій, зокрема, відзначає його професійні та особистісні якості, ставлення до виконання доручень, уміння використовувати набуті знання на практиці, а також об'єктивність і рівень підготовленого ним звіту про виробничу практику.

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

1. Ознайомитися з вимогами до ведення документації практики. Підготувати документи медичного обстеження студента практиканта (санітарні книжки, вакцинація).
Підготувати відповідний дидактичний матеріал для роботи з особами з порушенням мовленнєвого розвитку. Інформацію про команду фахівців корекційного процесу, контингент осіб з ООП, занести до щоденника навчальної практики, який підписати у директора закладу. Переглянути плани роботи логопеда, вчителя логопеда, записати у щоденник графік роботи фахівця, групи, розклад занять.
2. Фіксація спостережень в Щоденнику практики. Заповнення психолого- педагогічної характеристики та мовленнєвої картки на особу з порушенням мовленнєвого розвитку.
3. Заповнення щоденника щодо самоаналізу проведення занять. Підготовка дидактичних матеріалів, плану- конспекту залікового заняття з корекції мовлення та затвердження його в логопеда, вчителя-логопеда.
4. Заповнення щоденника щодо самоаналізу проведення занять, залікового заняття. Фіксація (аудіо, відео) залікового заняття, наявність плану - конспекту та дидактичних матеріалів до залікового заняття. Підготувати звітну документацію, необхідні складові звітної документації.

ВИМОГИ ЩОДО НАПИСАННЯ ТА ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ

- титульна сторінка звітності (Додаток А);
- щоденник практики в якому подається: – список групи; – розклад режимних моментів, занять; – індивідуальний план роботи, в якому зазначено всі заходи, що спостерігались та проводились – короткий зміст та ґрунтовний аналіз заходів, що спостерігались;
- звіт (Додаток Б; В);
- заповнена мовленнєві картки;

- психолого-педагогічна характеристика;
- 2 плани-конспекти залікових занять з дидактичним матеріалом та відео, фото звітом;
- оцінка роботи студента-практиканта

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИЧНИХ УМІНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

№	Вид діяльності студента	Термін виконання	Кількість балів
1	Проведення двох залікових логопедичних занять (*фото/відеозвіт)	Під час проходження практики	40
2	Мовленнєва картка	Під час проходження практики	10
3	Психолого-педагогічна характеристика дитини**	Під час проходження практики	10
4	Ведення щоденника	Під час проходження практики	10
5	Підготовка звітної документації	Під час проходження практики	20
6	Презентація результатів практики	На підсумковій конференції	10
Заліково - рейтингова оцінка			100

** за особистої згоди батьків, або осіб, що їх замінюють.*
*** можливий варіант надання сертифікату про проходження заходу (вебінару, семінару, майстер-класу тощо) за тематикою виробничої практики, що був пройдений не пізніше ніж за 3 місяці до моменту звіту*

Переведення підсумкового балу за 100-бальною шкалою оцінювання в підсумкову оцінку за традиційною шкалою

Підсумковий бал	**Оцінка за традиційною шкалою**
90-100	відмінно
70-89	добре
51-69	задовільно
26-50	незадовільно

Таблиця переведення середньозваженого балу за 100-бальною шкалою

100-бальна	***сер. бал***	***100-бальна***	***сер. бал***	***100-бальна***	***сер. бал***	***100-бальна***	***сер. бал***	***100-бальна***	***сер. бал***
100	4,97–5,00	**80**	4,10–4,14	**60**	3,10–3,14	**40**	2,25–2,29	**20**	1,15–1,20
99	4,94-4,96	**79**	4,05–4,09	**59**	3,05–3,09	**39**	2,20–2,24	**19**	1,09–1,14
98	4,91–4,93	**78**	4,00–4,04	**58**	3,00–3,04	**38**	2,15–2,19	**18**	1,03–1,08
97	4,87–4,90	**77**	3,95–3,99	**57**	2,96–2,99	**37**	2,10–2,14	**17**	0,97–1,02

96	4,84–4,86	**76**	3,90–3,94	**56**	2,93–2,95	**36**	2,05–2,09	**16**	0,91–0,96
95	4,80–4,83	**75**	3,85–3,89	**55**	2,90–2,92	**35**	2,00–2,04	**15**	0,85–0,90
94	4,76–4,79	**74**	3,80–3,84	**54**	2,87–2,89	**34**	1,95–1,99	**14**	0,79–0,84
93	4,72–4,75	**73**	3,75–3,79	**53**	2,84–2,86	**33**	1,90–1,94	**13**	0,73–0,78
92	4,68–4,71	**72**	3,70–3,74	**52**	2,81–2,83	**32**	1,85–1,89	**12**	0,67–0,72
91	4,64–4,67	**71**	3,65-3,70	**51**	2,78–2,80	**31**	1,80–1,84	**11**	0,61–0,66
90	4,60–4,63	**70**	3,60–3,64	**50**	2,75–2,77	**30**	1,75–1,79	**10**	0,55–0,60
89	4,55–4,59	**69**	3,55–3,59	**49**	2,70–2,74	**29**	1,69–1,74	**9**	0,49–0,54
88	4,50–4,54	**68**	3,50–3,54	**48**	2,65–2,69	**28**	1,63–1,68	**8**	0,43–0,48
87	4,45–4,49	**67**	3,45–3,49	**47**	2,60–2,64	**27**	1,57–1,62	**7**	0,37–0,42
86	4,40–4,44	**66**	3,40–3,44	**46**	2,55–2,59	**26**	1,51–1,56	**6**	0,31–0,36
85	4,35–4,39	**65**	3,35–3,39	**45**	2,50–2,54	**25**	1,45–1,50	**5**	0,25–0,30
84	4,30–4,34	**64**	3,30–3,34	**44**	2,45–2,49	**24**	1,39–1,44	**4**	0,19–0,24
83	4,25–4,29	**63**	3,25–3,29	**43**	2,40–2,44	**23**	1,33–1,38	**3**	0,13–0,18
82	4,20–4,24	**62**	3,20–3,24	**42**	2,35–2,39	**22**	1,27–1,32	**2**	0,07–0,12
81	4,15–4,19	**61**	3,15–3,19	**41**	2,30–2,34	**21**	1,21–1,26	**1**	0,01–0,06

Критерії оцінювання індивідуальних завдань

90 - 100 балів («відмінно») ставиться в тому випадку, коли: робота за програмою практики здійснена практикантом на належному рівні; практикант проявив себе як організований, сумлінний, творчий під час виконання різних видів роботи, знає і вміє застосувати у практичній діяльності сучасні технології і нові інформаційні засоби, користується повагу та авторитетом серед колективу бази практики, методистів, керівників практики;здав у визначений термін документацію оформлену на належному рівні.

70 – 89 балів («добре») ставиться в тому випадку, коли: робота за програмою практики практикантом проведена на достатньому рівні;були допущені незначні помилки у період проходження практики, але міг самостійно (не завжди самостійно) їх виправити або пояснити їх причину; у ході практики був дисциплінованим, виконавчим, самостійним, критичним на всіх ділянках роботи: одержав добрі відгуки колективу бази практики, методистів, керівника; подав вчасно документацію, у яку можуть бути внесені незначні доповнення і виправлення за вказівкою групового керівника практики.

51 – 69 балів («посередньо») ставиться в тому випадку, коли: робота за програмою практики проведена на задовільному рівні; здобувач вищої освіти проявив себе як організований, дисциплінований, але недостатньо самостійний та ініціативний; загальна

характеристика діяльності практиканта у період проходження практики одержала позитивні відгуки; із невеликим запізненням подав документацію, яка потребує доповнень і виправлень.

26 – 50 балів («незадовільно»). Відсутня систематичність у роботі практиканта. Виконав на низькому професійному рівні роботу, передбачену програмою з практики. Допускав помилки, пов'язані зі знанням теоретичного матеріалу та виконанням практичних завдань. Отримав негативний відгук про роботу чи незадовільну оцінку при складанні заліку за практику, але за певних умов може повторно пройти практику і отримати позитивну оцінку. Не подав документацію з великим запізненням (2 тижні по завершенню практики), допустивши при цьому значні помилки в її оформленні.

1 – 25 балів («незадовільно»). Практикант не виконав програми практики і отримав незадовільну оцінку при складанні заліку за практику. Не подав документації.

ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ЗАХИСТУ ЗВІТІВ ПРАКТИКИ

У триденний термін після закінчення практики студенти здають всю необхідну документацію груповому керівнику практики. На основі отриманих оцінок з місць практики та письмового звіту студентів, який перевіряється методистами кафедри дошкільної та початкової освіти, виставляється диференційований залік.

Завершальним етапом практики є її захист. У ході захисту студент інформує членів комісії про виконану роботу та проблеми, що були під час практики, відповідає на поставлені питання.

Груповий керівник дає характеристику роботи студента, знайомить з характеристикою студента-практиканта з місця практики і на основі перевірки звітної документації пропонує певну оцінку роботи студента. Члени комісії у випадку незгоди із запропонованою оцінкою шляхом голосування (більшістю голосів) оцінюють студента. При виставленні оцінки враховується рівень теоретичної підготовки майбутнього вчителя, якість виконання завдань практики, ступінь оволодіння педагогічними вміннями і навичками, ставлення до учнів, дисциплінованість студента, якість оформлення звітної документації.

Не пізніше ніж через тиждень після завершення педпрактики проводиться підсумкова конференція на факультеті Її мета – проаналізувати та узагальнити результати практики відмітити успіхи та недоліки у її підготовці та проведенні. З деяких шкіл виділяються доповідачі, які повідомляють результати педагогічної практики групи, діляться враженнями, вносять пропозиції, рекомендації.

Під час підсумкової конференції проводиться виставка зразків кращої документації, наочних посібників, виготовлених студентами.

Рівень оцінки за діяльність студента-практиканта на практиці визначається сумою балів, отриманих ним з видів робіт, представлених у табелі, який розміщений в журналі практики.

Студент, який не виконав навчальну програму практики, направляється на проходження повторно (без відриву від навчання) або відраховується з університету.

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна:

1. Логопедія. Підручник / За ред. М.К.Шеремет. Вид. 5-те, перероблене та доповнене. Київ : Слово, 2019. 672 с.
2. Хрестоматія з логопедії. Навчальний посібник / укл. Федоренко С.В., Марченко І.С. Київ : Видавництво «Книга-плюс», 2019. 496 с.

Додаткова:

1. Бєлєткова О. В. Учитель-логопед як організатор взаємодії учасників корекційного процесу. *Логопед*. 2013. № 6. С. 2-6.

2. Брушневська І. М. Корекційно-педагогічні проекти в роботі з дітьми з особливими потребами. *Логопед.* 2015. № 8. С. 34-40.
3. Брушневська І. М. Корекційно-педагогічні проекти в роботі з дітьми з особливими потребами. *Логопед*. 2015. № 8. С. 34-40.
4. Гришина О. В. Формування мовленнєвої компетентності дітей з ринолалією . *Логопед.* 2013. № 2. С. 6-13.
5. Гуцу О. В. Програма з розвитку зв'язного мовлення для дітей із ЗНМ (6- 8 років). *Логопед*. 2017. № 6. С. 21-29.
6. Дедик І. О. Використання казок у процесі формування сукцесивних навичок у молодших дошкільників. *Логопед.* 2011. № 3. С. 33-38.
7. Довідник учителя-логопеда / Авт.-упор. Лупінович С.М. Тернопіль: Тернопіль: Мандрівець, 2008. 112 с.
9. Зайченко Г. Організація логопедичної роботи з дітьми із порушеннями аутичного спектра. *Дефектологія*. Особлива дитина: навчання та виховання. 2011. № 3. С. 21-23.
10. Колишкін О. В. Вступ до спеціальності : навчальний посібник, Суми : Університетська книга, 2013. 392 с.
11. Мазоха Д.С. На шляху до педагогічної професії (Вступ до спеціальності): Навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 168 с.
12. Трофименко Л. І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей середнього дошкільного віку / За ред. Є.Ф. Соботович. Київ,2007. 120 с.

Інформаційні джерела:

1. Дмитрієва І. В. Командна взаємодія фахівців у процесі індивідуального супроводу дитини в умовах інклюзивного навчання : Актуальні питання корекційної освіти (педагогічні науки). Збірник наукових праць. 2016. No 7. URL: https://aqce.com.ua/vypusk-7-t-1-t-2/dmitrijeva-iv-komandna-vzajemodija-fahivciv-uprocesi-individualnogo-suprovodu-ditini-v-umovah-inkljuzivnogo-navchannja.html (дата звернення: 13.08.2021).
2. Логопед +. URL : http://innagidkih.ucoz.com/3. Логопедичний кабінет в загальноосвітній школі. URL https://repository.sspu.sumy.ua/bitstream/123456789/5635/1/Nechytailo.pdf
4. Луценко І. В., Найда Ю. М. Диференційоване викладання: реалізація підходу.URL: https://www.slideshare.net/ippo-kubg/ss-30566945 (дата звернення:13.08.2021).
5. Лянна О.В., Литвиненко В.А., Ласточкіна О. В. Організація відновлювально-логопедивної роботи про афазії у осіб післяінсультного стану в ланці взаємодії «логопед - сім'я».
URL: https://aqce.com.ua/vipusk-13/orga№izacijavid №ovljuval№o-logopediv№oi-roboti-pro-afazii-u-osib.html
6. Освітні ресурси Інтернету. Логопедія. URL : https://sites.google.com/site/osvitnires/nauka/psihologia-te-pedagogika/logopedia

Додаток А

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЇЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ЗАГАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ І СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ

Звітна документація
з виробничої практики «_____»
студента _ курсу групи (шифр групи)
ПІБ

Керівник від кафедри:
кафедри загальної педагогіки і спеціальної освіти
_____ _____
(підпис) (Прізвище, ініціали)
Керівник від бази практики
_____
(посада)
_____ _____
(підпис) (Прізвище, ініціали)

Додаток Б

Звіт студента – практиканта
щодо проходження навчальної практики

(Звіт повинен відображати всю роботу, що проводилася студентом за період проходження практики)

- ПІБ студента.

1. Де студент проходив практику (назва установи, адреса, контактний телефон, дати відвідування закладу).
2. Цілі й завдання установи / організації. З якими категоріями вона працює, керівник організації (П.І.Б., стаж роботи, робочий телефон).
3. Хто корекційний педагог, логопед (П.І.Б., стаж роботи)?
4. Мета діяльності корекційного педагога, логопеда.
5. Напрямки роботи корекційного педагога в організації.
6. Перелік нормативних документів, за якими здійснюється діяльність корекційного педагога.
7. Посадові інструкції та правила роботи корекційного педагога, логопеда в організації.
8. Як обладнаний кабінет корекційного педагог, логопеда вимоги до обладнання?
9. Перелік основних методичних матеріалів, які використовує в своїй роботі корекційний педагог, логопед?
10. Висновки. Чому навчилися на практиці, які виявили прогалини? Особисті досягнення. Методичні творчі знахідки, відкриття, нестандартні рішення?

Додаток В

ДОДАТОК

до робочої програми виробничої
практики (логопедично - корекційної)
для студентів спеціальності 016 «Спеціальна освіта»
в умовах дистанційного навчання

ВСТУП

У період карантину, для забезпечення безперервності освітнього процесу здобувачі вищої освіти можуть проходити практику в дистанційному режимі відповідно до рекомендації МОНУ від 26.03.2020 року №1/9-177 та Положення про організацію освітнього процесу з використанням технологій дистанційного навчання в ІДГУ.

У рамках дистанційного режиму роботи на період карантину офіційними є канали зв'язку зі студентами та керівниками практики: Moodle, Viber, Zoom, електронна пошта тощо.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

1. Спостереження і аналіз відео індивідуальних та під групових занять з дітьми з порушенням мовлення, діагностичних проб. Відео надається керівниками практики від ЗНУ.
2. Ознайомлення студентів керівником практики з документацією, планом корекційної роботи логопеда, вчителя-логопеда, їх функціональними обов'язками, організацією кабінеті, використовуючи дистанційні платформи, наприклад, ZOOM або на базі навчальної лабораторії.
3. Ознайомлення студентів керівником практики з особливостями проведення діагностики осіб з порушенням мовленнєвого розвитку, складання мовленнєвого картки.
4. Ведення записів та аналізу спостережень у щоденник практиканта.
5. Формування банку діагностичного інструментарію для написання характеристики на дитини та підготовка шаблону характеристики.
6. Проведення занять у форматі ділових ігор в своїй підгрупі, використовуючи дистанційні платформи, наприклад, ZOOM або на базі навчальної лабораторії.
8. Підготовка до заліку. Надання керівникові практики звітної документації (щоденник, конспекти занять, звіт, шаблон психолого - педагогічної характеристика).

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ

Для проходження практики студентів розподіляються у підгрупи по 3-5 осіб, де вони мають виконувати всі завдання, передбачені програмою практики.

Тематика занять узгоджується з керівником практики. Під час проведення корекційних та розвивальних занять має застосовуватися діяльнісний та ігровий підхід. Перед початком практики проводиться настановча конференція, використовуючи дистанційні платформи,

наприклад, ZOOM або на базі навчальної лабораторії, на якій студентів ознайомлюють зі змістом, завданнями та організацією практики, веденням документації, структурою занять, правилами підготовки та критеріями оцінювання. Після закінчення виробничої практики проводиться підсумкова конференція, на якій студенти презентують результати практики у вигляді презентації та доповіді на тему, яка пропонується керівником практики; підводяться підсумки, аналізуються результати, обговорюються проблеми практики.

Обов'язки суб'єктів педагогічної практики

Керівники практики від ІДГУ :
– контролює дистанційне проведення практики;
– організовує та проводить настановчу і підсумкову конференції практики (в ZOOM).
– ознайомлюють студентів з організацією роботи логопеда, вчителя - логопеда;
– надають допомогу практикантам у виконанні завдань практики;
– контролюють своєчасне і якісне ведення практикантами звітної документації з практики, перевіряють та аналізують її;
– аналізують проведені залікові заняття;
– виставляють студентам-практикантам залік.

Студент-практикант має:
– бути присутніми на настановчій та звітній конференції (ZOOM);
– вести щоденник з практики та виконувати передбачений обсяг завдань;
– провести не менше 1 залікового заняття та 1 логопедичну гру в формі ділової гри (ZOOM), 1 діагностику дитини з ООП у формі ділової гри (ZOOM);
– підготувати шаблон психолого-педагогічної характеристики особи з ПМР, мовленнєву картку– дотримуватися педагогічної етики та такту.